

Mo, Junsele sockens kyrkby i mer än 400 år.

Den 24 augusti 1884 ringdes för sista gången i kyrkan i Mo. Mo hade då varit Junseles kyrkby sedan medeltiden.

Det var nog ett helgerån att nedriva och förstöra den gamla kyrkan i Junsele, vilken blev uppförd år 1763 av bonden Per Zakrisson från Kubbe i Anundsjö socken. Ja så börjar N.E. Ritzen i ett litet häfte där han beskriver hur kyrkan såg ut, och visst vill vi hålla med honom. Två kyrkor skall ha stått på samma plats förut, man tänkte först riva den gamla kyrkan men på inrådan av byggmästaren beslöt man att bygga den nya utanpå, på så sätt fick man använda den gamla kyrkan som byggnadsställning. Allt gick bra men när man tagit bort den gamla kyrkan och några gubbar fick se den nya invändigt. ”Vi har ju byggt ett hav och ingen kyrka!” skall en av dem ha utropat. ”Vad ska vi med ett sånt åbåke till”.

Med stocken och tjuvpallen var det så, att enligt 1686 års kyrkolag skulle den, som blivit straffad för någon förbrytelse antingen med spö eller med ris, första söndagen efter spöstraffet avtjäna kyrkoplikten, som bestod i att sitta i stocken och stå på tjuvpallen. När det ringde första gången på söndagsmorgonen, skulle botgöraren sitta inkilad med benen mellan två bjälkar, som fanns mellan klockstapeln och kyrkan. Så när kyrkobesökarna gick förbi den straffade skulle dom okväda och spotta på honom.

Sedan prästen och församlingen kommit in i kyrkan, bars tjuvpallen fram, och på den skulle förbrytaren stå på knä tills predikan var slut.

Stocken och tjuvpallen skall finnas på Nordiska Museet i Stockholm, sända dit av N.E. Ritzens.

Minnesbilder av kyrkan nedtecknade av Robert Wallenrot från Vallen den 3 dec. 1916.

Det jag minns från gamla kyrkan är följande:

Då man skulle gå in i kyrkan så måste man först gå igenom klockstapeln. Där finns inga inventarier annat än två likbårar och de s. k. skamstocken i vilken mindre förbrytare skulle fastkilas.

Därefter kom man in i borggården och in i vapenhuset. Där fanns väggfasta bänkar men endast nakna väggar. I vapenhuset stod i en vrå även ett långt spö. Jag tycker mig minnas att det var spanskt rör. Det kallades kyrkstöten och var kluvet i lilländan. Det berättades mig att det spöet skulle kyrkvaktaren bära och om någon somnade i kyrkan så slog han med spöet i bänken eller på den sovandes huvud och eftersom spöet var kluvet uppstod en stark skräll. I vapenhuset fanns också en borste som sades vara från katolska tiden då folket bestänktes med vatten. Inuti kyrkan och ovanför dörren var skrivet - Gud vår utgång saliggör våra brister nådigt hela -. Då man kom framför läktaren så fängslades blicken av det storslagna kyrkvalvet med sina nästan pyramidformiga kupoler och strävbågar. Överst i spetsen av den större halvbågspyramiden fanns en liten cirkelrund plats omgiven av en likaledes rund ram så att det hela såg ut som ett fat. På detta fat var ett lamm mästerligt målat i liggande ställning så att man från vilken plats som helst i kyrkan hade lammets ögon riktade på sig. På läktareskranket var Jesus med sina apostlar målad liksom Luther.

Ovanpå efter hela främre bänkraden framme vid koret var en fasad från väggen till gången där det stod två höga träsniderier föreställande facklor med guldfärglagda spetsar som skulle likna eldflammar. Altarbordet var placerat mitt för fönstret och altartavlan målad på själva väggen på ömse sidor om fönstret föreställande påskmorgonen (Joh. 20 kap. 12-17 vers)

Maria Magdalena, de två änglarna och Jesus, som hon trodde var örtagårdsmästaren, en ängel bredvid Jesus på ena sidan av fönstret och den andra ängeln bredvid Maria Magdalena på motsatta sidan. Konstnären föreställer sig fönstret som grottöppningen och det ögonblick då Maria Magdalena får klart för sig att det inte var örtagårdsmästaren utan Jesus själv som hon talade med.

Från år 1867 finns en ämbetsberättelse nedtecknad av pastor Salomon Sundius och där finns beskrivet i mera detalj hur kyrkan såg ut och hur den var målad, jag skall ta med små stycken från berättelsen.

Kyrkan, Åttkantig till formen bygd af träd under sommaren 1763 utaf en bonde wid namn Pehr Zachrisson från Kubbe by i Anundsjö socken under Herr Biskopen Olof Körnings, och Kyrkoherden Herr Eric Selins tid, samt år 1770 målad af Mästar Abram Segerström från Hernösand under Herr Kyrkoherde Holmbergs tid. Kyrkan innehåller 13 bänkar på hvardera sidan, Läktare, Predikstol, 2:ne Höga pelare en på hvardera sidan af ingången till Choret med förgylt Bildhuggeriarbete, hvilket ännu bibehåller sig någorlunda bra.

Sedan fortsätter han att beskriva läktaren, predikstolen, koret, sakristian, vapenhuset och klockstapeln hur olika inredningar och detaljer är målade och hur saker är utformade.

Uti stapelfoten (i klockstapeln) äro rum för de materialier som behövas wid grafvars öppnande, hvilka Kyrkoväktaren har att vårda, och dessförutan liksom Klockaren har att iakttaga och fullgöra enligt den Stadga och Ordning som är föreskrifven af hernösands Dom Capitel den 27 Maj 1861. Storgrafven upptages hvarje höst minst 3 alnars djup. Kyrkogården blef i början af 1850 talet utvidgad och omgifven av ett nytt Plank och är nu tillräcklig. Den här nu wördsamt beskrifna Junsele Kyrka med dess ornamenten och bibliska inskrifter för tankelyftning till Gud den allgode, har för Folkmängdens tilltagande genom Hemmans Klyfningar och krono Nybyggens anläggande, flera år varit aldelens otillräcklig, i följd hvaraf wid Prostvisitationerna den 13 september 1849 och d. 14 juli 1861 Högvördige Herr Visitatorn yrkade snar kyrkobyggnad och sammanskott årligen för den svaga kassans penninge tillökning.

Denna påminnelse har haft den verkan åtminstone att kommunen börjat rådpläga om plats för den nya kyrkan, men, emedan kyrkan eger tvenne Hemman gent emot hvarandra på hvar sin sida af den genom socknen löpande Elfven nemligen, Kyrkobordet i Mo om 3 Seland och Stomjorden i Lillegård om 6 Seland skatt, äro meningarna ännu delade om på hvilken sida af Elfven denna kyrka skal uppföras, och så äro tankarna ännu delade om Kyrkan skall byggas af Träd eller Sten.

Pengarna till kyrkbygget strömmade så sakteliga in genom att varje mansperson betalade 50 öre och varje kvinna 25 öre per år, på så sätt hade man 1861 3161 R. 81 öre men redan år 1866 hade beloppet stigit till 5386 RP och 67 öre Rmt. Pastor Sundius skriver :
dess inkomster befordras dels genom räntor efter 4 proc. å utstående lånecapitaler, dels genom testamenten efter döda, Gåfvor på Hedersdagar, Collector, Friv. Gåfvor,

Insamlingar wid Bröllop, Barnsöl, Graföl, Böter för LönskaLäger, andra saköresmedel hafva ej inkommit på flere år.

Sedan klagar han på att ha fått in för lite vinsäd (vi vet ju att det är missväxt just dom här åren) så visitatorn föreslog att det skulle tas ut 1 skilling b:co av varje nattvardsgäst. Vidare nämner han att kyrkan har ingen orgel, men med församlingens medgivande, tar klockaren med sitt eget positiv till kyrkan som han spelar med på gudstjänsterna. Därefter skriver han något om hur skolgången är ordnad och hur många skolbarn som fanns. År 1866 var Junseles folkmängd 745 män och 743 kvinnor tillsammans 1488 personer. Han nämner även sin egen lön , och hur biblar och andra religiösa skrifter är spridda i gårdarna, men så skriver han, - *en eller annan vilseledande skrift, synnerligast Baptismen har påträffats, men den har, Gudi lof, icke haft någon verkan på allmänheten. Blot en enda mansperson, en dalkarl från Mora, som här boende har hyllat den, men wacklat och öfvergått till Mormonismen.*

Senare skriver han:

Rörande sedligheten i församlingen måste med sorg omtalas, att före Prostvisitationen den 13 september 1849, sedligheten synnerligast bland ungdomen å manssidan war högeligen tadelwärd meddelst sabbatens ohelgande genom spel och dans, Lönnkrogar superi och Ynglingarnes skojande lefnadssätt om Söndagsnätterna, warningar aktades icke, men wid nämnde prostvisitation började småningom genom de allvarligt gripande warma föreställningar Herr Contractsprosten Runsten såsom visitorator lade på allas hjertan, började osederna småningom mer och mer afläggas.

Emellertid torde sedligheten försämrats för han skriver senare:

Herr Visitators öma åtvarningar för öfverhandstagande osedlighet, har en tid med glädje förnummits ett önskwärdt godt förhållande, men altför beklagligt, på senare tid tycks de förra osederna börja hyllas genom Lönnkrögeri, Lektugors anställande och otukts synder. Då olyckliga ordsaken härtill, vågar man tro, måste sökas deruti, att, genom den årligen tilltagande Trädwaru afverkningen, församlingen blifvit öfverswämmad af en mängd utländningar af olika tankesätt och böjelser, ifrån Norje, Finnland, södra och norra Sverje, hvarigenom otuktsogräset börjat rota sig och förqväfva den goda säden. Måtte Gud wår Fader och Herren Jesus Christus genom den Helige Anden sätta en önskad och ödmjukt ombeden gräns för det inrotade synda förderfvet.

Han avslutar med orden:

Uppå det wördnadsfullaste utbeder jag mig Högvördigaste Herr Doctor och Biskopens gunstbevågna öfverseende med felen i denna uppgift.

Junsele d. 13 Julii 1867

Salomon Sundius

Pastor

Sockenpredikanter i Junsele.

Sockenpredikanttjänsten i Junsele tillkom från 1755 till 1830, då socknen erhöll pastoraträtt och avsöndrades från Resele pastorat. Följande personer hade tjänst som sockenpredikanter i Junsele:

Paul More Molander född i Resele, i tjänst 1755 - 1764.

Laur. p. Lund född i Arnäs, i tjänst 1764 - 1767.

Nils Flodstedt född i Resele, i tjänst 1767 - 1769.

Nils Tandberg född i Resele, i tjänst 1779 - 1791.

Mattias Tollbom född i Jämtland, i tjänst 1791 - 1825.

Erik Forssen född i Liden, i tjänst 1825 - 1828.

Salomon Sundius född i Ed, den siste sockenprästen i tjänst 1828 - 1830.

Kyrkoherdar i Junsele.

Salomon Sundius i tjänst 1830 - 1869. Begravd på kyrkogården i Mo.

Som biträde vid personalvården år 1863 - 1868 tjänstgjorde Adjunkt Lorens Teofron Falk, han kallades ”mannen med harpan” född i Piteå . Begravd på kyrkogården i Mo.

Joh. Ulrik Åkerberg född i Boteå, i tjänst som pastor i Junsele 1858 - 1869.

Mikel Otto Åkerstedt född i Högsjö, i tjänst 1869 - 1872. Kyrkoherde 1871 - 1879.

Nils Johan Frisendahl från Ådalsliden vik. pastor i Junsele 1968 - 1871.

Ol. Höggqvist från Säbrå, vik. pastor 1879 - 1880.

Frans Abram Blix från Säbrå, i tjänst 1880 - 1903, kontraktsprost i Ångermanlands västra kontrakt.

”Mannen med harpan”

Jag skall citera delar om denne pastor som tjänstgjorde i Junsele ur ett häfte som O. Högberg har bearbetat och skrivit.

Pastorsadjunkten Lorens Teofron Falk, den i Ångermanland och Jämtland mycket omtalade och beundrade prästen var född i Piteå stad möjligen i början av 1830 talet.

Falk var stor och stark, med en hållning som en militär samt begåvad med en ovanligt vacker och stark sångröst. Det ovanliga för den tiden var att han spelade gitarr överdådligt till sin sång. Gitarren bar han ständigt på sina besök i socknen. Han gick alltid till fots, och när andan föll på, började han spela och sjunga, sak samma om det var i vilda skogen, på landsvägen eller i bebyggda trakter. Därför fick han också namnet ”mannen med harpan.” Ofta vi sådana tillfällen sade han: ” Tänk vad jag skall sjunga när jag kommer bland änglarna”.

Falk som var ogift, kom från Gålsjö bruk, där han en tid var brukspredikant, som adjunkt till dåvarande gamle pastorn S. Sundius i Junsele. Han förde ett liv, liknande den store Mästarens vandring här på jorden, sörjde aldrig för morgondagen, trivdes bäst bland gamla och fattiga samt barn, som han kunde leka med hela dagen, och lidande människor. Han gav bort allt han hade, om han mötte en gammal och trasig man. Som ett exempel därpå vill jag blott nämna, att Falk hade ett par nya vadmalsbyxor, som han första gången tog på sig i mitt hem; han var mycket glad och sade: ” Nu behöver jag inte frysa i vinter, och nu skall jag gå till Böle by på en liten stund”. Gick men kom snart tillbaka, iklädd ett par gamla, smutsiga och trasiga byxor, som knappt räckte honom till knäna. Då min mor frågade vad magister Falk gjort med sina präktiga byxor, svarade han, att han ”gjort en välgärning” med dem. ”Jag mötte”, berättade han, ”där borta i skogsdungen en man, som frös, var nästan blind och hade bara trasor på sig. Jag gick förbi honom, men mitt samvet började anklaga mig, varför jag gick tillbaka och gav honom mina byxor. Nu har jag frid och nu skall jag sjunga och spela för er.”

Han intresserade sig mycket för lappbarnen; låg ofta i lappkåtorna och hade alltid ett par fattiga lappbarn hos sig. Jag konfirmerades av honom år 1865 - den tiden stodo vi i gången midsommardagen. På våren, när det blev grönt och varmt, tog han oss läs barn ut och höll sina föreläsningar. En dag förde han oss till en gammal igenrasad källargrop, grön och

vacker. Där fingo vi sitta på den övre kanten. Falk själv låg raklång nere i gropen och lämnade oss förklaringar och förmaningar, som man minns hela sitt liv. En dag, sedan lektionen var slut, sade han: "Nu skall ni få vila lite, tag och lägg eder alla över mig både pojkar och flickor, får jag se om jag är så stark, som folk tror. Kan jag resa mig upp, tror jag det också själv." Det behövdes ej sägas två gånger. Inom ett par minuter lågo vi alla över vår älskade magister. Ett mummel från botten hördes: "Äro alla här?" varpå svarades ja. Så började det gå vågor i högen, och inom några ögonblick stod Falk med ett lycksaligt leende uppe på kanten, men vi voro icke i den bästa ordning där nere i gropen, och det dröjde en god stund, innan var och en fick reda på sitt eget jag. Falks predikningar och föredrag voro märkliga då han var vid sitt glada lynne, och den som hört dem, glömmet dem ej, så länge han lever. Han gick aldrig in i kyrkan, förrän ingångspsalmen började sjungas. När han då trätt inom dörren och började sjunga med sin väldiga röst under sin gång till sakristian, då visste man, att man fick en härlig predikan, men kom han gående tyst och med böjt huvud, hade man ej vidare att vänta. Många söndagar gjorde han blott altartjänst, gick på predikstolen och uppläste dagens text och sade: "Mina kära åhörare, i dag har gud icke givit mig något att säga eder; gå hem och läs bibeln och bed Gud att han upplyser eder om innehållet. Amen." Mycket mera vore att säga om denne märklige präst, men för utrymmets skull måste jag sluta. Falk avled 1867 på nyåret efter 3 års tjänstgöring i Junsele. Han ligger begravnen å Junsele gamla kyrkogård i Mo by.
Frid över hans stoft!

Ja så skriver O. Högberg om denne präst i ett litet häfte som gavs ut år 1933.

Bänk-delning uti Junsele kyrka uprättad år 1840

Uppå Bänkarna i Choret framför Skranket sitt de gossar som ännu ej begått H. Heliga Nattvard

Uti Choret sitta Klockaren och följande bönder kända för Sångröst, för att styra och underhålla kyrkosången, nemligen - Sven Christoffersson i Eden, Thara Jakob Pehrsson, Wallen Elias Abrahamsson, Degersjöberg Pher Åkerström och Olof Ersson, Krånged Daniel Danielsson, Mo Anders Andersson.

Uti Kyrkovärds Bänken Båda Kyrkovärdarne jemte Jakob Åkerstedt i Eden. Präst Bänken för Prästerskapet.

Mans Sidan

Nro 1 Fribänk

Nro 2

*f.d. fjerdingman Eric Eliasson i Böhle
ordinarie fjerdingman Anders Molund*

Qvins Sidan

Nro 2

*Kyrkovärd Erik Nordströms Hru
Gästgfv. Elias Eliassons Hru*

(bortfall) Nämndemannen		Kyrkovärd Molins Enka	
Krånged Daniel Abrahamsson	7/5 1778	Fjerdingsman Molunds Enka	
Mo Nils Jakobsson	26/6 1758	Ordinarie nämndemans Hru	
Åkerbränna Hans Jakobsson	2/11 1759	Klockar Jakob Åkerströms Enka	13/3 1753
Thara Sven Jonsson	1763	Ruske Anders Jakobssons Enka	
Nro 3		Krånged Nils Nils Enka	20/8 1753
Wallen Elias Eliasson	8/5 1764	Åkerbränna Hans Jakobssons Hru	1754
Krånged Daniel Ersson äl.	4/11 1769	Nro 3	
Böhle Nils Ersson	1770	Öst. bäck Eric Pehrs Enka	1759
Krånged Eric Jacobsson	8/12 1770	Thara Olof Olssons Enka	1760
Böhle Jacob Olofsson	110/12 1770	Krånged Pehr Stephans Enka	1760
Thara Henrik Jacobsson	8/6 1773	Ruske Elias Ers Enka ,	
Wallen Prhr Jacobsson	30/6 1774	går i Anders Jacs Enkas bänk nro 2	
Wallen Ingel Andersson	26/12 1776	Mo Nils Jacs Hru	1764
Nro 4		Böhle Eric Jacobssons Enka	1764
Degersjö Olof Olofsson	19/4 1776	Krånged Eric Jacobssons Enka	1768
Långvattnet Christ. Jonsson	1777	Krånged Eric Erssons Enka	
Öfra Nils Olofsson	1778	(? bortfall?) Hru	
Böhle Eric Olofsson	1779	Krånged Eric Erssons Enka	
Krånged Daniel Ersson yngre.	19/11 1779	Lillegård Olof Erssons Enka	1769
Mo Abram Abramsson	31/8 1780	Långvattnet Salomon Salmons Enka	1771
Nro 5.		Nro. 4.	
Thara Henric Henricsson	31/8 1780	Wallen Pehr Jacobssons Hru	1772
Wallen Henric Pehrsson	8/4 1784	Krånged Daniel Erssons äl. Hru	1774
Mo Pehr Salomonsson	8/4 1784	Wallen Ingel Anders Hru	1774
Lillegård Nils Nilsson	30/8 1786	Öfra Nils Olofssons Hru	1775
Wallen Elias Eliasson går i		Mo Abram Abrams Hru	1776
fadrens bänk Nro 3		Degersjö Olof Olofssons Hru	1776
Jon Christoffersson i Gulsele	1784	Krånged Daniel Erssons yngre Hru	1777
Wallen Salomon Wallden	9/6 1786	Långvattnet Christ. Jonssons Hru	1777
Åkerbränna Jöns Danielsson	2/6 1786	Böhle Jacob Olofssons Hru	1778
Mo Pehr Abramsson	12/3 1789	do Eric Olofssons Hru	1783
do Jon Abramsson	18/3 1787	Nro 5.	
Nro 6		Thara Henric Jacobssons Hru	1785
Wallen Pehr Pehrsson	12/10 1789	Eden Jacob Åkerstedts Hru	1785
do Henric Eliasson	18/10 1789	Krånged Stepgan Hans Hru	1786
Öst. bäck Eric Ersson	12/3 1790	do Jan Nils Hru	
Åkerbränna Pehr Hansson	2/5 1790	går i svärmoderns bänk Nro. 2	
Krånged Anders Olofsson	8/5 1790	Wallen Jan Abrams Hru	1787
do Pehr Pehrsson	1/7 1791	do Pehr Pehrssons Hru	1787
do Johan Nilsson	3/8 1791	Åkerbränna Jöns Danielssons Hru	1787
do Joseph Josephsson	9/2 1792	do Nils Nils Hru	
Nro. 7.		går i svärmoderns Bänk Nro.2	
Ruske Abr. Nilsson		Gulselet Jon Christoffers Hru	1787
går i fadrens bänk Nro 2.		Krånged Anders Olofssons Hru	1789
Krånged Stephan Hansson	30/6 1792	do Daniel Abrams Hru	1789
Åkerbränna Anders Berglund	1793	Eden Eric Håkans Hru	1789
Långvattnet Pehr Abramsson	23/8 1795	Mo Jon Abrams Hru	1789
Böhle Jac. Svensson		? Anders Abrams Hru	
går i svärfadrens bänk Nro.3		Nro 6.	
? Jan Abramsson	7/7 1796	Wallen Salmon Walldenr Hru	1789
do Henric Henricsson		Ruske Abram Nils Hru	1790
Går svärfadrens bänk Nro 3.		Thara Henric Henricssons Hru	1791
do Jon Ingelsson		Wallen Elias Abramssons Hru	1791
Går i fadrens bänk Nro 3.		Eden Pehr Henricssons Hru	1792
Böhle Jacob Ersson	4/8 1796	Långvattnet Pehr Abramssons Hru	1792
Ruske Nils Svensson	5/5 1798	Krånged Pehr Pehrssons Hru	1792
Wallen Jon Salomonsson	4/3 1799	går i Svärmoderns bänk Nro 3.	
Eden Jan Jansson	20/6 1799	Wallen Jon Salomons Hru	1793
Walle Anders Abramsson		Öfra Olof Nilssons Hru	1793
i Brodr. Bänk		Wallen Henric Pehrssons Hru	1794
Nro 8.		Mo Pehr Abrams Hru	1795
Eden Pehr Henricsson	24/6 1799	Nro 7.	
do Jonas Forssen	1799	Pastorskan Enkefru Sundius	
Långvattnet Eric Engman	3/7 1799	Mo Anders Anders Hru	1783
Krånged Zakris Ersson		Eden Jan Janssons Hru	1796

går i fadrens bänk Nro 3.
Åkerbränna Nils Nilsson
går i fadrens bänk nro 2
Wallen Eilas Olofsson 1800
Gorelehöjden Pehr Jonsson 1800
Mo Elias Henricsson 1801
Böhle Jacob Nilsson 1802
Eden Eric Håkansson 1802

Krånged Anders Danielsson
går i fadrens bänk Nro 3.
Eden Pehr Jacobsson
går i fadrens bänk i Choret
Långvattnet Nils Nilsson
går i fadrens bänk Nro 4.

Nro. 9.

Krånged Eric Ersson 1803
Mo Johan Danielsson 1804
Lillegård 1806
Öfra Olof Nilsson 1806
Åkerbränna Daniel Olofsson 1807
Wallen Eric Salomonsson 1807
Långvattnet Jon Pehrsson 1807
do Nils Nilsson
går i svärfadrens bänk Nro4
Gorelehöjden Anders Andersson 1809
Långvattnet Henric Nilsson 1809

Nro 10.

Mo Anders Henricsson 1809
Eden Jacob Jacobsson 1810
Böhle Christoffer Jonsson 1810
Krånged Olof Olofsson 1811
Thara Daniel Pehrsson
går i svärfadrens bänk Nro 3
Öfra Salomon Ersson 181?
do Anders Nilsson
går i fadrens bänk Nro 4
Carl Zetterström
går i fosterfadrens bänk Nro 3
Öfra Eric Nilsson 1814
Krånged Anders Olofsson yng. 1815
do Abram Andersson 1816

Nybyggare och Torpare

Nro 11.

Lillselet Nils Nilsson 1774
Tharasjöberget
Eric Danielsson 1776
Öst.bäck Eric Nilsson 1776
Risbränna Jan Danielsson 1778
Krånged Alexander Ersson 1782
Krånged Lars Andersson
Compass 1783
Thara Jon Jacobsson 1783
Tharsehlet Paulus Wiklund 1784
Böhle Jonas berglund 1784
Bethasjönäset Sven Wallin 1788
Krånged Eric Andersson 1788
Eden Eric Åström 1789
Bethasjönäset Nils Pehrsson 1789

Nro 12.

Rusksand Johan Lindström 1792
Esselet Olof Danielsson 1794
Bysjön Pehr Mattson 1795
Stugukjälen Jon Nilsson 1796
Krånged Eric Ersson 1795
Wallen Olof Gröner 1796

Degersjö Olof Erssons Hru
går i modrens bänk Nro 4.
Östanbäck Eric Ressons Hru
går i modrens bänk Nro 3.
Wallen Elias Eliassons äl. Hru 1795
Åkerbränna Pehr Hans Hru 1797
Mo Pehr Salomons Hru 1798
Eden Sven Christofferssons Hru 1798
Åkerbränna Anders Berglunds Hru 1798

Nro 8.

Gorelehöjden And Anderssons Hru 1799
Böhle Jacob Ers Hru
Gorelehöjden Pehr Jons Hru 1801
Krånged Olof Olofssons Hru
går i modrens bänk Nro 3.
Ruske Nils Svens Hru
går i Anders Jacobs Enkas bänk Nro 2
Åkerbränna Daniel Olofs Hru 1801
Wallen Henric Henricssons Hru
går i modrens bänk Nro 4.
Wallen Elias Eliassons
Hru går i bänken Nro 7.
Eden Jonas Forssens Hru 1802
Lillegård Olof Olofssons Hru 1802
Walle Eric Salomons Hru 1803

Krånged Zakris Erssons Hru
går i svärmodrens bänk Nro3
Lillegård Abram Erssons Hru
går i Olof Erssons Enkas bänk Nro 3
Wallen Elias Olofssons Hru 1803
Långvattnet Eric Engmans Hru 1803
Böhle Jacob Svens Hru 1 1804
Elias Henrikssons Hru
går i svärmodrens bänk Nro 2
Långvattnet Nils Nilg Hru
går i modrens bänk Nro 4
do Jon Pehrs Hru modrens bänk

Nro 9.

Degersjö Pehr Åkerströms Hru 1807
Mo Jan Daniels Hru 1807
Thara Jon Svens Hru
går i svärmodrens bänk Nro3
Thara Jacob Pehrs Hru 1810

do Daniel Pehrs Hru
går i modrens bänk Nro 5
Krånged Anders Daniels Hru
går i modrens bänk Nro 4
Lillegård Nils Nilsson , Bänkrum för Hemmanet
Likaså Eric Ersson, Daniel Danielsson i Krånged
Per Jacsson i Eden, Jac. Nilsson i Böhle,
Joseph Josephsson i Krånged.
Långvattnet Henric Nils Hru 1810
Öfra Eric Nils Hru 1810
Lillegård Salmon Nils Hru 1813
Böhle Christoffer Jons Hru 1814
Öfra Anders Nilssons Hru
går i svärmoderns bänk Nro 4
Öfra Salomon Ers Hru 1817

Nro 10.

Nybyggare och Torparhustrur

Krono Båtsmans And. Compasss Hru
Krono Båtsman Joh. Eric Gröns Hru
Krånged Enkan Dordi Nilsson 1769
do Lars Andersson Compass Hru 1770
Gorelesehlet Nils Pehrs Enka 1776
Böhle Berglunds Hru 1777
Risbränna Jan Daniels Hru 1779

<i>Långvattnet Lars And. Engman</i>	1796	<i>Tharasjöberget Er. Dan. Hru</i>	1779
<i>Löfsjön anders Ersson</i>	1799	<i>Tharsehlet Paulus Wiklunds Hru</i>	1780
<i>Åkerbränna Zachris Norberg</i>	1799	<i>LillSehler Lars Nils Hru</i>	1782
<i>Rusksand isak Andersson</i>	1802	<i>do Nils Nils hru</i>	1782
<i>LillSehlet Samuel Olofsson</i>		<i>Thara Jon Jacs Hru</i>	1784
<i>går i svärfarens bänk Nro11</i>		<i>Krånged Alexanders Hru</i>	1786
<i>Risbränna Daniel Jansson</i>		<i>Löfsjön Anders Ers Hru</i>	1786
<i>går i svärfadrens bänk Nro 11.</i>		Nro 11.	
<i>Bysjön Jan Jansson</i>	1802	<i>Kyrkoväkterskan</i>	
<i>Tharselet Olof Jansson</i>	1802	<i>Bethasjönäset Nils Pehrs Hru</i>	1789
Nro 13		<i>Esselet Olof Daniels Hru</i>	1790
<i>Åkerbränna Jan Jansson</i>	1803	<i>Tharasjöberget Eric ? Hru</i>	1791
<i>(?bortfall?)</i>	1803	<i>Eden Eric Åströms Hru</i>	1794
<i>Nybäck Jacob Josephsson</i>	1803	<i>Mo P.S. Modins Enka</i>	1794
<i>GoreSelet Pehr Nilsson</i>	1804	<i>Bysjön Pehr Maths Hru</i>	1794
<i>LillSehlet Johan Resson</i>	1805	<i>Wallen Olof Gröners hru</i>	1795
<i>Stugukjälen Olof Henricsson</i>	1806	<i>Rusksand Isak Anders Hru</i>	1796
<i>Risbränna Christ. Nilsson</i>	1807	<i>Risbränna Christ. Nilssons Hru</i>	1799
<i>Tharselet Daniel Abramsson</i>	1808	<i>Edsback Eric Ers Hru</i>	1799
<i>Krånged Jac. Jonsson</i>	1811	<i>LillSelet Samuel Ols Hru</i>	
<i>Bysjön Hans Olofsson</i>	1814	<i>går i moderns bänk Nro 10</i>	
<i>GoreleSelet Lars Nilsson</i>	1814	<i>Bysjön Jan Janssons Hru</i>	1799
<i>Böhle Jonas Dan. Michaelsson</i>	1815	<i>GoreleSelet Pehr Nils Hru</i>	
		<i>i modrens bänk Nro10.</i>	
		<i>Rusksand Joh. Lindströms Hru</i>	1800
		<i>Tharselet Olof Jans Hru</i>	1801
		Nro 12.	
		<i>Stugukjälen Olof Henrics hru</i>	1801
		<i>Långvattnet Lars Anders hru</i>	1803
		<i>Tharselet Dan Abrams hru</i>	1807
		<i>LillSelet Jna Erssons Hru</i>	1809
		<i>GoreleSelet Lars Nils Hru</i>	1811
		<i>Krånged Jacob Jans Hru</i>	1812
		<i>LillSelet Nils Daniels Hru</i>	1812
		<i>Oselet Fredrik Henriks Hru</i>	1814
		<i>??? Josepgs Josephs Hru</i>	
		<i>Hans Ols hru</i>	1816
		<i>Tharasjöberget Nils Ols Hru</i>	
		<i>går i moderns bänk nro 10.</i>	
		<i>Tharasjöv Salm Salomons Hru</i>	1817

På lectaren Sitta ifrån 1sta Bänken församlingens ordinarie Båtsmän - Dessutom så på mans som qvinnosidan - Bonde Söner och Bonde Döttrar i främsta Bänkarna samt Drängar och Pigor uti Bänkarna derefter - förre nämndemannen Jonas Forssen och Jacob Ersson i Böhle Anmodar vänligen att om ytterligare fortfara att sitta på Lectaren bevakande af ordning och sedlighet.

På åkern intill kyrkan fanns prästbordets alla byggnader som var uppbyggd som en bättre bondgård med mangårdsbyggnad, bryggstuga, ladugård, logar och lador för gårdens olika behov. Den 24 februari 1896 hölls auktion på samtliga byggnader förutom prästgården som Karl Fredrik Molin köpt och byggt upp och som en tid efteråt fungerade som byns skola. Här nedan följer ett auktionsprotokoll på vad som såldes och till vem.

Protokoll fördt vid hållen Auktion öfver försäljningen å alla hus och åbyggnadersom finns å gamla Prestgården i Mo by Junsele socken, den 24. Februari 1896. och och lemnas säkre inropare 4. Månaders anstånd med betalningen, enligt Kungörelse af den 7. Februari omförmäler, och skedde utopen i den ordning som följer nemligen.

<i>Stycken Presedlars namn</i>	<i>Kronor öre bet.</i>	<i>Inroparnes namn</i>	<i>Inroparnes hemvist</i>
<i>1 Sommarfärhus</i>	<i>11: - bet</i>	<i>W. Nygren</i>	<i>Ramsele</i>
<i>1 Wedbod</i>	<i>7: 50</i>	<i>E. L. Beerman</i>	<i>Krånged</i>
<i>1 Bodbyggnad</i>	<i>9: 75</i>	<i>N.M. Nord</i>	<i>Mo</i>
<i>1 Stals bygge</i>	<i>80: 50</i>	<i>F. A. Blix</i>	<i>Lillegård</i>
<i>1 Ladugårds bygge</i>	<i>25: -</i>	<i>K.Fr. Molin</i>	<i>Mo</i>
<i>1 Svinhus 2 lador</i>	<i>16: -</i>	<i>M. Olsson</i>	<i>Krånged</i>
<i>1 Bryggstuga</i>	<i>88: -</i>	<i>H.J. Rolén</i>	<i>Lillegård</i>
<i>1 Proviantens bod</i>			
<i>vestra</i>	<i>18: 25</i>	<i>E.L. Beerman</i>	<i>Krånged</i>
<i>1 dito östra</i>	<i>13: 75</i>	<i>Aug. Kallin</i>	<i>Mo</i>
<i>1 Tionde lada</i>	<i>30: -</i>	<i>K. Fr. Molin</i>	<i>"</i>
<i>1 Tröskloge</i>	<i>165: -</i>	<i>Abr. Molund</i>	<i>"</i>
<i>1 Kornhässja</i>	<i>7: 50</i>	<i>F.A. Blix</i>	<i>Lillegård</i>
<i>1 Foderlada ner på</i>			
<i>Åkren</i>	<i>9: -</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 dito på öhn</i>	<i>9: -</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 dito vid jussjön</i>	<i>7: 25</i>	<i>H.J. Molin</i>	<i>Mo</i>
<i>1 dito vid " dam</i>	<i>2: 25</i>	<i>Aug. Näsström</i>	<i>"</i>
<i>1 par Grindar</i>	<i>3: 50</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 " "</i>	<i>1: 80</i>	<i>W. Trygg</i>	<i>"</i>
<i>1 Kakelugn i</i>			
<i>salongen</i>	<i>36: 50</i>	<i>O.P. Edin</i>	<i>Krånged</i>
<i>1 Dubbeldörr med panel</i>	<i>7: -</i>	<i>K.F. Molin</i>	<i>Mo</i>
<i>1 dito</i>	<i>8:</i>	<i>A.O. Björks h.</i>	<i>Bölen</i>
<i>1 Enkel dito</i>	<i>5: -</i>	<i>W. Trygg</i>	<i>Mo</i>
<i>1 Kakelugn</i>			
<i>i sängkammaren</i>	<i>61: 50</i>	<i>Ingel Molund</i>	<i>Bölen</i>
<i>1 fönsterloft i "</i>	<i>5: 50</i>	<i>w. Trygg</i>	<i>Mo</i>
<i>1 dito</i>	<i>5: .</i>	<i>A.O. Björks h.</i>	<i>Bölen</i>
<i>1 dito</i>	<i>5: 25</i>	<i>N.M. Nord</i>	<i>Mo</i>
<i>1 dito i salongen</i>	<i>5: 25</i>	<i>H.J. Danielsson</i>	<i>"</i>
<i>1 dito</i>	<i>5: 25</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 dito</i>	<i>5: 60</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 Golf i salongen</i>	<i>18: -</i>	<i>Aug. Kallin</i>	<i>"</i>
<i>1 " i sängkammaren</i>	<i>7: 75</i>	<i>N. Skoglund</i>	<i>Eden</i>
<i>1 Tak i salongen</i>	<i>15: 50</i>	<i>E.L. Beerman</i>	<i>Krånged</i>
<i>1 " i sängkammaren</i>	<i>4: 60</i>	<i>H. Östensson</i>	<i>Mo</i>
<i>2 Skrubbar i "</i>	<i>2: 50</i>	<i>K.Fr. Molin</i>	<i>"</i>
<i>2 Nissar mur och rör</i>	<i>13: 50</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 Öfvertak i Salong</i>			
<i>o Sängk.</i>	<i>12: -</i>	<i>O.P. Edin</i>	<i>Krånged</i>
<i>2 Stuprör</i>	<i>1: -</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>Väggar i Salong</i>			
<i>o Kammare</i>	<i>22: -</i>	<i>"</i>	<i>"</i>
<i>1 Murgryta</i>	<i>3: 10</i>	<i>Abr. Molund</i>	<i>Mo</i>

<i>1 parti pingjerdsgård</i>	<i>1: 25</i>	<i>O.P. Edin</i>	<i>Krånged</i>
<i>1 Flaggstång</i>	<i>50</i>	<i>H. Östensson</i>	<i>Mo</i>
<i>1 parti jernskräp</i>	<i>70</i>	<i>S.P Persson</i>	<i>Mo</i>
 <i>Sa Kronor</i>	 <i>757: 30</i>		

Sammandrag öfver hållen Auktion å husen i Mo by å gamla Prestgården den 24. Februari 1896.

<i>Hem- Vist</i>	<i>No</i>	<i>Personners namn</i>	<i>Debet Kr öre</i>	<i>Kredit Kr öre</i>
<i>Ramsele</i>	<i>1</i>	<i>W. Nygren</i>	<i>11 -</i>	<i>11 -</i>
<i>Krånged</i>	<i>2</i>	<i>E.L. Beerman</i>	<i>41 25</i>	
<i>Mo</i>	<i>3</i>	<i>Nils Magnus Nord</i>	<i>15 -</i>	<i>15 -</i>
<i>Lillegård</i>	<i>4</i>	<i>F.A. Blix</i>	<i>106 -</i>	<i>106 -</i>
<i>Mo</i>	<i>5</i>	<i>Karl F. Molin</i>	<i>78 -</i>	<i>78 -</i>
<i>Krånged</i>	<i>6</i>	<i>Mikael Olsson</i>	<i>16 -</i>	<i>16 -</i>
<i>Lillegård</i>	<i>7</i>	<i>H.J. Rolén</i>	<i>88 -</i>	
<i>Mo</i>	<i>8</i>	<i>Augusta Kallin</i>	<i>31 75</i>	<i>31 75</i>
<i>"</i>	<i>9</i>	<i>Abr. Molund</i>	<i>168 10</i>	<i>168 10</i>
<i>"</i>	<i>10</i>	<i>H.J. Molin</i>	<i>7 25</i>	<i>7 25</i>
<i>"</i>	<i>11</i>	<i>August Näsström</i>	<i>5 75</i>	<i>5 75</i>
<i>"</i>	<i>12</i>	<i>W. Trygg</i>	<i>12 30</i>	<i>12 30</i>
<i>Krånged</i>	<i>13</i>	<i>O.P. Edin</i>	<i>72 75</i>	<i>72 75</i>
<i>Bölen</i>	<i>14</i>	<i>A.O. Björks h.</i>	<i>13 -</i>	<i>13 -</i>
<i>"</i>	<i>15</i>	<i>Ingel Molund61 50</i>	<i>61 50</i>	
<i>Mo</i>	<i>16</i>	<i>H.J. Danielsson</i>	<i>16 10</i>	<i>16 10</i>
<i>Eden</i>	<i>17</i>	<i>Nils Skoglund</i>	<i>7 75</i>	<i>7 75</i>
<i>Mo</i>	<i>18</i>	<i>Hans Östensson</i>	<i>5 10</i>	<i>5 10</i>
<i>"</i>	<i>19</i>	<i>Sven Pet. Svensson</i>	<i>70</i>	<i>70</i>
		<i>Kronor</i>	<i>757 30</i>	

År 1933 restes en minnesvård av sten på den plats där kyrkan stått.

På den står inhugget.

TILL JUNSELE
GAMLA KYRKAS
1763 - 1885.
HÄNSOVNA SLÄKTENS
MINNE
1933

1969 byggdes en ny klockstapel upp intill den plats där gamla klockstapeln stod.
Den 14 oktober 1969 hissades den nya klockan upp i den nästan färdiga klockstapeln.

”Ring ut ditt budskap som gången tid.

”Ring över nejden helgdagsfrid”. Så står det på klockan, men det står även:” Gjuten för Mo gamla kyrka år 1969. Arne Palmqvist var då biskop i Härnösand och Erik Abrahamsson kyrkoherde i Junsele och Axel Andersson komminister”.

Gravfynd från kyrkogården i Mo, Junsele.

En samling dräktfragment från mitten av 1700-talet finns nu att beskåda i en monter i Junsele kyrka.

Det är delar av Erik Abrahamssons ”herremansdräkt”, alltså kostymen han bar när han 1754 och 1757 var i Stockholm som riksdagsman för bondeståndet i Sollefteå Härad.

Erik Abrahamsson bodde i Bölen, Junsele. Han skaffade Junsele egen präst och rustade upp prästgården i Mo. I riksdagen stred han för folkets rättigheter i ett Junsele ”långt under fjället beläget”. Hans son Grels Ersson som drunknade i juli månad 1817, blev enligt Ingeborg Grelsson begravd i sin faders herredagsdräkt.

Kistan med Grels Erssons kropp kom i dagen när man grävde grund för att bygga ny klockstapel på ödekyrkogården i Mo, 1969. Pelle Henriksson tog hand om dessa delar, och han löste gåtan, vem den döde i kistan var.

Riksantikvarieämbetet i Stockholm har rengjort och analyserat delarna och vidimerar att de är tillverkade i ett allmogehem i början av 1700-talet.

Färgen är på de flesta delarna svartblå, vilket är dyrare än rent blått. Det mesta är vävt i kypert, ”vianna” som det heter på Junselemål.

Tygerna är vävda i ylle, till mesta delen Z-spunnet.

Knapparna i gulmetallhar rengjorts så mycket som behövs för att de ska bestå, och liksom kniven har de rostskyddats.

Gunnel Malmqvist

Ja så skriver Gunnel om vad som hände med de fynd som gjordes vid grundgrävningen av den nya klockstapeln som man inte fick ställa på den gamla grunden utan fick ställa ute på sidan om och kom då att stå över gravplatsen.

Invid kyrkan och däromkring fanns det dessutom en prästgård, sockenstuga (kommunalhus och ålderdomshem), sockenmagasin, tiondeladan och en massa andra ekonomibyggnader.

Prästgården löstes på auktion av Gästgivaren Carl Fredrik Molin och flyttades till hans mark. Efter Carl Fredriks död såldes gården till kommunen och användes då som skola och lärarbostad. Senare köptes gården av Leif Eliasson och fungerar som fritidsbostad som sedan sålde den till Rickard Krona.

I tiondeladan samlades in skatt och prästens lön i form av säd, torkad fisk och kött och skinn.

Sockenmagasinet står kvar och har nyligen reparerats. I sockenmagasinet förvarades den säd som delades ut till fattiga och gamla, samt ur magasinet kunde även lämnas ut säd som lån och skulle då naturligtvis återbetalas.

Sockenstämman utsåg magasin föreståndare.

Magasinföreståndare

Henrik Molin	Mo	nämns i stämman 1816
Erik Jacobsson	Bölen	-1816
Anders Andersson	Mo	1816 - 1835
Eric Nilsson	Bölen	1832 - 1832
Per Salomonsson Modin	Mo	1832 -
Daniel Danielsson	Krånge	1835 - 1858
Salomon Persson	Mo	1858 -

I sockenstugan hölls dåtidens kommunalfullmäktigemöten, sockenstämman, och där var sammansättningen enligt dåtidens politiska partier, bland annat nämner Pelle Henriksson i sina bandinspelningar att Nisse på Märgård representerade adeln.

Utdrag ur sockenstämmoprotokoll

I protokollen nämns sockenmagasin och fattigkassan vid åtskilliga tillfällen.

Den 11 augusti 1811

§ 3

200 riksdaler banko af kyrko- och Fattig Cassans medel upbures til utlåning, men ingen låntagare anmälte sig

Den 13 december 1812

§ 8

Dag til 1812 års inslag i Sokne Magazinet, skulle af magazin föreståndarne utsättas, och beslöto sokneboerne att oagtad den utmärkt svaga säden dertill dock såvida möjligt ärbidraga. Kyrkoherden tillkännagaf att Landshöfdinge Embert genom Bref den 2 sistlidne October tillåtit att all i magasinet befintlig säd detta år skall få utlånas hvarom Kyrkoherden ville med församlingen gå i vidare befattning; och önskades nu att detta lån nu skulle fördelas i så många lotter, som möjligt vore.

Den 28 februari 1813

§ 13

Företogs och verkställdes Låneutdelning af den i magasinet befintelig Spannemål såväl af förra som sista inslaget enligt den Lista, som Herr Kyrkoherden underteknadt.

Den 20 december 1814

§ 4

Till Sockne Magazinet sker för förledne år fult inslag af en kappa korn på Röken, och skall hos H.H. Landshöfdinge Embetet anhållas, att med vidare tillskott till Magazinet, församlingen hädaneftericke må beswäras så wida de förflutne åren den inneliggande spannmålen icke kunnat till lån utlämnas och att större Qwantum deraf snart skulle förderfwas.

Den 6 januari 1816

§ 3

Sockne Magazinsföreståndarne Hinrik Molin och Eric Jacobsson i Bölen anmälte, at det finnes flere Resterande wid förra årets inslag till Magazinet, desse Resterande tillsades, att wid höwederbörligen föresatt ?? af 1 Rd, 32 sr aflämna Restantierne på den tid magazinföreståndarne vad samma genom pålysning ??.

Den 15 december 1816

§ 3

Anders Andersson i Mo utvaldes till Magazinöfreståndare i stället för den aflidne Eric Jacobsson i Bölen.

Den 10 mars 1822

§ 10

Angående lånens Beviljande ifrån Sockne. Magazinet beslöts att utlåningarna under detta årets knappa Sädes spannmål tillgång, skulle få uttagas till äfven blott en åttonde dels Tunna, och lofvade de förmögnare ibland Sockneboerne att, med eftergift af sin rätt till uttag tillse att de fattigare, hvilka icke hade Sädeskorn, eller penningar att det köpa, skulle på goda mäns Borgen - eller andres öfverlåtande, ej sakna Utsädes - korn.

Den 13 november 1831

§ 1

2. Följande Personer hafva flere År tillförne varit föremål för församlingens öma omtanke och förbarmande och åtnjuta äfven nu understöd dels i penningarur fattig Cassan vid Maij Sockenstämman, dels blifva de med hjälpsam godhet omfattade, så ofta de i sine behof besöka förmögnare Sockenbor.

Lillegård. Änkan Barbru Nilstr. som har egen stuga på Nils Nilssons Egor, hon njuter af fattig Cassan -- Banco -- 6. 16. Hon är 72 År, hennes man Svän Jacobsson var först L Bonde flere År i Krånged, sedermera egen Hemmansegare i Thara några år, blef utfattig och dog 1801. Änkan har derefter vistats här hon nu bor. Hon stöder sig på Krycka och föder sig dels med spinning och Barnskötsel, dele blir hon uppehållen genom församlingens och Barnens gifmildhet.

Mo. Änkan Brita Persdr. har egen stuga på Mo Bys egor Och njuter af fattig Cassan 3.

Hon är 72 År, blef Änka efter Bonden Jan Olofsson i Mo 1813 då förmånerna med honom försvunno; Hon har sedermera lifnärt sig dels med spinning dels med understöd från Socknen.

Krånged. Torpar. Er. Anderssons Son Erik Petter, njuter af Fattigcassan 5. Han är 15 År, vistas hos sine föräldrar, och behöfver dagligen den ömaste skötsel och uppsigt, emedan han från sin spädaste Barndom varit alldelens vanvettig, och synes aldrig lämna minsta hopp om lyckligare sinnes författning. Dess tillstånd är så mycket mera ömande, som föräldrarna äro fattigt Torpare folk, haft flere Barn att upfostra och den olycklige sonen börjat på sednare Åren, mycket ofta plågas af fallande sot. Af öm deltagelse af denne uslings sorgliga öde, hafva de trykte föräldrarna, enligt Sockenstämma Beslut af År 1829 den 4 october församlingens tillåtelse, att hvarje År under den olycklige Sonens lefnad, besöka Hemmansegarne för att, utom hvad, som fås af Fattig Cassan, uphämta åt honom understöd till det usla lifvets upehåll.

Mo. Änkan Carin Abramsd, har sin stuga på präste Bordets Egor och njuter af Fattig Cassan ---1.--- Hon är 7? År blef Änka efter Bonden Hans Persson i Thara 1791, har sedermera försörjt sig med spinning och understöd, dels af Barnen dels af Församlingen. Hon har också en liten Åker på Prästebordets Ego, som hon besår.

Mo. Kyrkoväktar, Daniel Olofsson njuter af Fattig Cassan -- 1.16. -- Han är 66 År, haft många Barn och är af Arbete till det mesta utsliten. Har egen stuga och några små Åkrar som han besår, och dessutom sin Kyrkoväktarelön.

Mo. Drängen Pehr Danielsson son till förestående, är 35 År, har nu flere År varit Sjuklig till sinnet, i följd hvaraf han hvarken haft någon viss tjenst hos någon, ej heller anses skicklig, att tillbörligt sköta sig själf. I Sockenstämman d. 20 September 1829 träffades den öfverenskommelse, att han skulle få hvara en liten tid hos hvarje Hemmansegare och på detta sätt toura Kring Socknen. Vidare skal om han honom besluta i Sockenstämma d. 11 näst kommande December.

Mo. Inhyses Änkan Anna Wångström njuter af Fattig Cassan --1. --, Hon är nära 79 År, har hittills varit begåfvad med god hälsa och varit flitig Arbetare efter Sin Ålder. Hon röner också bevis på församlingens godhet i den mohn Hon behöfver. Hon bor hos sin svåger förra Bonden Daniel Danielsson.

3. Socknen eger enskild fattigcassa, som vid 1829 Års Bokslut utgjorde Summa af 108 Rd 21 Sr 11 f Bco Till denna Cassa insamlas årligen vid de tillfällen som i Lag och Kungl. författningar Aller Nådigast är påbjudit. Insamlingen för året 1829 tillika med räntan å utestående Låne Capital till en summa af 17 Rd 6 Sr 3 r.

I anseende till Socknens hittills varande ringhet, och som de fattige hittills alltid varit försedde dels med Boningar, dels såsom Inhyses fått bo och vistas hos sine släktingar, har här ännu ej något fattighus blivit inrättadt, församlingen önskar att derifrån blifva förskonat medan den som mäst är betungad med Ny Prästegårds upförande här, och fullgörande af sine Byggnadsskyldigheter vid Resele Prästebord. Något särskildt Sädes Magazin för de fattige har icke eller blivit inrättadt, utan så snart någon anmält stort behof och egen förmåga till dess afhjelpande hafva församlingens Ledamöter i Sockenstämma alltid ädelmodigt beviljat en

sådan behöfvande med Christen tillåtelse, att hos hvar och en upbära understöd, eller har det skett sammanskott i händelse af orklöshet till Personligt i Gårdarne.

Socknens arbetsföre fattige hafva alltid så ofta det åstunda, dels fått emottaga arbete hem till sig att uträtta, dels blifva de ombedne att i Gårdarne betjena mot Betalning antingen i Penningar eller Matvaror.

Fattiga Barn vistas till det mästa hos sine föräldrar och njuta hos dem tillbörlig Skötsel och undervisning i Christendomens 1 sta. grunder. Vid Särdeles ömande tillfällen blifva de ock hos de förmögnare uptagne till upfostran.

4. Utom Ofvan upgifne ges det äfven flere Andre, dels utsocknes Kringvandrare, dels Nybyggare i Socknen, som är i behof af hjälp ock understöd, och hvilka äfven efter råd och lägenhet blifva hulpne vid sine besök. Församlingen misströstar ändå ej om Sin förmåga, utan försäkrar om bevisande af Sann Christelig mennisko Kärlek mot Socknens fattige så vida Gud Nådigt förskonar för många tätt på hvarandra följande Svåra missväxtår, och de fattiges Antal ej blifver alt för mycket ökad t vad det för det närvarande är.

Mörkast är utsikten för i 2. Mom. om förmälte Eric Anderssons Son. Måhända har han fått på sin Lott, att ännu många År framvisa en bedröflig Spegel af mensklige eländet i hela dess uselhet. Wore hans fattige föräldrar så lycklige, att utom hvad denne församling förmår bidraga till deras lättnad under Korssets tyngd, af andre vänner af Fattige och nödlidande ädelmodigt blifva ihågkomne med Litet understöd, skulle denna öma deltagelse blifva ett dagligt ämne till församlingens och föräldrarnes välsignade tacksamhet.

5 - 6. Församlingens Ledamöter, alltid Kärleksfullt deltagandes i mindre lyckligt lottade människors öden under hälso Dagen, känna ännu ömare vid den af sin Christlige Plikter emot dem vid inträffade Sjukdom eller orklöshet till egen skötsel, der de finnas saknade nödig hjälp ock omvårdnad af Slägtingar och Anförvanter. De undandragne sig aldrig då, att med all den omsorg, som behofvet påkallar och möjligheten medgifver omfatta de behöfvande. Dessutom dristar ordföranden underdånigast försäkra om Samvets grannaste iagtagelse af sine Pligter mot fattige Sjuke och hjälplöse Åhörare, och misströstar ej om, att, genom Guds Nåd, vinna ett godt Ändamål, hälst han ser dig skyldig gifva församlingens Ledamöter det förtjente loford, att de alltid med bredvillig hjälpsamhet gått till mötes, så ofta om ständigheterne hittils påkallat allmänna bidrag inom Socknens i dess lika ömande afseenden.

Den 12 februari 1832

§2

Uplästes Magazin föreståndarens Redogörelse för Socken Magazine härstädes, församlingen hade deremot intet att anmärka annat ää att själva Lönen ännu ett år skulle så innestå, emedan det ansågs mycket svårt att indrifva dem detta år i anseende till Sädens dyrhet- Låntagarne skulle dock omedelbart afbörda sig de uplupne Räntorne på viss utlyst Dag och äfven förnya Borgen. För den, som detta uragtlåter ges ej vidare anstånd, utan han anses förfallen till skyndsam inbetalning så af Ränta som Capital, så kärt honom äratt undvika Lagsökning

§ 3

Till Ledamöter i Magazines Directionens invaldes å nyo de som förr varit, nemligen Gästgifv. Elias Eliasson, Bönderna Anders Andersson och Pehr Abramsson i Mo.

Till Magazinesföreståndare kyrkov. Eric Nilssin i Böhle och till arbetare i Magazine- Eric Olofsson i Lillegård och Jon Svensson i Thara - Magazine upgafs tarfva någon förbättring. Äfvensom förseende med Lås efter Reglementet. Som det troddes att ingen Säd der kommer att ligga öfver nästa sommar, så beslöts att om dessa förbättringar framdeles fundera, så att Magazine innan nästa Höst kommer i Gillbart skick.

Den 13 maj 1832

Förra Magazins föreståndaren Eric Nilsson upsades och fjerdingsman P.S. Modin åtog sig i hans ställe, och anmodades att se efter hvad som kan vara bristfälligt på Magazinet.

Eric Ersson i Östanbäck P. Salomomsson äld. i Mo

Den 1 juli 1832

§ 2

Utdeltes de 24 tu. Rågmjöl Högvälborne Herr Baron och Landshöfdingen så ädelmodigt skänkt denne Socknes fattige, till följande fattige;

Lillselet

	Nybyggar.	Nils Nilsson	1.-
	"	E.A. Ängman	1.-
	"	Nils Danielsson	1.-
Eden			
	Torpar	Er. Åström	1.-
Tarasjöberg			
	Nybyggar.	Eric Danielsson	1.-
Gorelesel		Pehr Nilsson	1.-
		Nils Pehrs Enka	-10.
TharSel		Olof Jansson	1.-
Ruske	Bond.	Nils Svensson för	
		Elias Ersson	1.-
Åkerbräna		Daniel Persson	1.-
		Hans Jacobsson	1.-
Krånged		Compass Cherstin	-10.
Risbränna		Samuel Olsson	1.-
		Jon Danielsson	1.-
Esselet (Ess-selet)		Olof Danielsson	1.-
Bysjön	Nybyggar.	Pehr Mathsson	-12.
	"	Anders Ersson	-10.
		Daniel Abramsson	-10.
		Jan Jansson	-10.
	"	Eric Nilsson	-10.
Rusksand		Johan Lindström	-14.
		Anders Andersson	-12.
Bethasjönäs		Nils Pehrsson	-12.
Edsback		Eric Ersson	-10.
Krånged		Ryss. Alexander	-10.
		Dordi Nilsdr.	-10.
Lillegård		Barbru Nilsson	-10.
Mo		Carin Abramsdr.	-10.
		Anna Wångström	-10.
		Brita Pehrsdr.	-10.
		Daniel Olsson	-10.

summa

24.-

Den 2 december 1832

§ 1

I anseende dertill att äfven förleden skörd blef här i församlingen på många ställen svag och ptilträcklig, i följd hvaraf allt skulle blifva ganska svårt och mycket tryckande för Låntagarne ur Socken Magazinet, att äfven detta år afbörd sig sine skulder till Magazinet, beslöts att sjelfa Lämna skulle så innestå ännu ett År emot Borgen, men att den hittills uplupne Räntan nu skulle inbetalas, samt ny Borgen ofelbart ställas utaf dem för hvilka den ännu brister, i annat fall måste den Tredskande undergå Lag Söknings-. Uplästes en Skrifelse från Herr Länsman Wiklund i Sollefteå District om att erhållande af (6?) Br Bco på Röken, göra ansökning om erhållande om en beständig Strömmings Packare vid Sollefteå höstmarknad. Församlingen svarade, att den högst sälla är i behof af att köpa strömming, i följd hvaraf denej ville deltaga i denna ansökning.

Justeradt d. 26 Dec. och erkänt-

Den 8 april 1833

§ 1

Imo Uplästes af Socken Magazins föreståndaren aflämnad räkning öfver Magazinet's fond d. 30 April 1832 och godkändes till alla delar- Som Magazinet ännu befans ej vara försedt med så många lås som Höga Reglementet föreskrifver altså updrogs åt Magazins föreståndaren anskafning med förste af desse Lås, och att Betalning derföre skulle erläggas af Magazinet.

*Till Ledamot i Magasins Directionen blef Bonden Joh. Danielsson i Mo invald.
2ne. Invaldes fjerdingsman P:S: Modin till föreståndare för Magazinet.*

Den 14 juli 1833

§ 1

Föredrogs den ömkansvärda belägenhet uti hvilken den utfattige Nybyggaren Samuel Olofsson i Risbränna, med Hru och 6 små Barn sig befinner derigenom, att Björnen nedrifvit Hans 2 kor, de enda som under sommaren skulle upehålla lifvet uti 8 personer. Allmänt togs en öm del uti desse olycklige Likars hårda öde, hvarefter enhälligt af de församlade beslöts att göra ädelmodigt sammanskott till inköp af en ko, som på det sättet skulle öfverlämnas till samme Olofsson att komma att anses såsom ett lån af Socknen af honom på det han ej måtte kunna pantas ifrån honom, utan beständigt så länge han lefver, kunna tjena till det ändamål hvarföre kon är gifven, nemligen till underhåll för desse fattige med Christne församlingens nybyggare och Torpare upmanades, att tillika med bönderna bidra till detta välgörande ändamål. Äfvenledes anmodades Sexmännen hvari sin Rota att litet sammanskott i denna Christliga afsidigt upmuntra Drängar och Pigor i socknen. Med dette bidrag antogs 12sr R.h.s. på Röken, äfen som af hvarje nybyggare och Torpare, som ej alldeles ytterst utfattig, hvara tillräcklig till vinnande af denna Christliga afsidigt, hvarefter Sexmännen anmodades, att hvar i sin Rota dessa kärleksmedel insamla.

Den 22 mars 1835

§ 1

Sedan efter 14 Dagers förrut skedd pålysning, församlingen, till ödmjukaste följe af Kon. H. Befallningshafvandes Kungörelse ad d. 27 Januari, d. å. angående indrifningen af Magazins fondens äldre undsättnings fordringar, efter 1826 Års missväxt, m.m. sammanträtt, framlemnade fjerdingsmannen P.S. Modin nedanstående förteckning uppå de af

församlingens fattigaste invånare, hvilka år 1832 erhöilo penningar till Låns af Spannmåls undsättning medlen till inköpande af Sädes korn.

Den 1 november 1835

§ 2

Bonden Anders Andersson i Mo, som i ganska många År varit Ledamot Magazins Directionen, ville nu bilfva derifrån entledigad, och lemnade i detta ändamål Magazins Nyckelen på bordet, då han upgaf, såsom efterträdare Bonden Daniel Danielsson i Krånged Daniel Danielsson ville väl..... ej i början ingå uti Directionen, men församlingen ansåg han skicklig dertill utsedd, likväl hvarom äfven fråga upstod hur länge hvar och en Ledamot skulle motsvara Socknens förtroende i detta fall, då 3 års förslogos såsom lämpliga. Daniel Danielsson förklarade sluteligen nöjd, att motsvara Socknens förtroende i 3 År Ledamoti Directionen, och mottog 3 dje Magazins Nyckelen.

Den 6 mars 1836

§ 3

Vid frågan om Redogörelse för Sockne Magazinet, ingaf föreståndaren för det samma fjerdingman P.S. Modin, att han det idag han det ej kunde, emedan Directions Ledamoten Bonden Daniel Danielsson i Krånge som hade ena Magazins Nyckelen, ej på fjerdingmans Kallelse ville komma för att upmäta å nyo Magazinet, hvarföreingenting å detta ämne, denna gång kunna göras, utan äskande och påstår Sockenstämman att föreståndaren i Dag 14 Dagar till som är d. 20, bör aflämna Specifique Räkning å Magazinet tillgångar??? Upgafs af Daniel Danielsson och Gästgifv. Elias Eliasson att d. 75 fjerdingar korn som i förliden Dec. Upmättes, ej voro fast utan i löst mått, hvarigenom Ballance i Magazinet nödvändigt måste upkomma, enligt förra föreståndarens Redogörelse räkning.

Den 6 augusti 1843

§ 2

Uplästes och godkändes magazins Räkningen. Ledamöter i Magazins Directionen äro--Böhle Carl Zetterström, Mo Elias Henriksson i stället för Elias Eliasson, Johan Danielsson Krånged Eric Ersson. Omskottning af inneliggande Säden skulle förrättas af de 2 yngsta Bönderna -Daniel Danielsson y. och Anders Andersson i Krånged.

Den 7 februari 1858

I denna stämman begärde sockenmagasinsföreståndaren Daniel Ljungström om entledigandeefter 20 års tjänst. Han föreslog som ny föreståndare bonden Salomon Persson i Mo, vilken också fick tjänsten.

Den 16 april 1858

1:o Beslöts att Bonden Anders Andersson i Mo som att åtagit sig att flytta och iståndsätta Sockenmagasinet derfor skulle erhålla vid nästa sockenstämma liqvud 14 Riksd. Banco, då han åtog sig att göra för samma pris ny bro och hvad som hörer till Magasinet fulla inredning. Det beslöts ock att det skulle täckas med takspån. Molund åtog sig att anskaffa brädersom kunde behöfvas, så för magasinet som för Pastorsbyggningens takläggande, men därföre ville hanblifva serskildt godtgjord.
2:o Skulle gästgifvaren och klockaren anskaffa ämne och Takspån efter samma betalning som de förra åtagne Takspånen.

En händelse här i Mo våren 1790.

Den 30 de april 1790 fann två pojkar en - packe omslagen med en grof fyrskäft blaggarns slarfva och lindad och til knuten med notgarn inom luckan och mellan väggen till Junsele kyrkovägg hwäst upgång nyttjas på kyrkovalfvet, och gästgivaren Elias Grelsson i Mo och Zakarias Jonsson herstädes den 30 april funnit benämnde packa, densamma öpnat och däruti funnit et dödt Piltebarn hvilken dagen efter af dem, jämte Nämndemännen Jon Hindersson i Eden och Grels Ersson i Bölen blifvit besiktigat och befunnit fullgånget.

Detta var ett utdrag från ett domstolsprotokoll från den 29 juli 1790, det blev naturligtvis en väldig uppståndelse inte bara här i byn utan i hela socknen.

Det blev en anmälan till tingsrätten i Sollefteå från Kronolänsmannen Nils Röden och sockenpredikanten uti Junsele Ärewördige Lärde Herr Mats Tollbom.

Från två domstolsprotokoll kan vi tyda, i det första, och naturligtvis efter påtryckningar, att byamännen i Krånge, Vallen, Tara, Ruske, Åkerbränna och Lillegårds byamän samt Grels Ersson från Mo, Bölen och Edens åbor gav sitt tillstånd, att samtliga ogifta kvinnor från 15 års ålder skulle undersökas av barnmorskan Margareta Strandberg och tvenne trovärdige bondehustrur

Vi kan läsa vidare att: *Länsmannen Röden berättade sig hafva låtit instämma Ed svurna Barnmorskan Hustru Märta Strandberg, vilken förr kallad, berättade, at med biträde af 2 ne ärl. och förståndige bondehustrur, undersökt alla ogifta qvinnfolk i junsele socken öfver 15 års ålder, 37 til antalet, jämte en Enka, men icke funnit at någon af them haft barn eller kunnat therför misstänkas, hvilkens utsago hon efter gort påstående af Röden frivilligt här på med liflig Ed bestyrka.*

Men innan man kommit så långt i utredningen hade ”Sollefteå Urtima Ting” låtit genom Assessoren och lektoren Högädle Doctor Herr Johan Sahlberg besiktiga barnliket, och i ett brev till tinget kan vi läsa:

Sollefteå Urtima Ting

1790 25 Maji

I anledning af Högvälborne Herr Baron och Landshöfdingen Bunges berf af den 25 Maji 1790 skedde en resa till Junsele sochen att besiktiga ett d. 30 april i därstädes kyrkoväggen funnit dött gossebarn.

Kroppen hade först legat ovan jord..... sedan löst nedgräfen vid pass 1/2 aln sand, var således af röta och mögel mycket förvandlat dock fanns följande:

Naglar på händer och fötter såsom på ett fullgånget foster, mycket hår på hufudet. Sedan bröstet öppnad, lungan var uttagen fants en bit deraf flytande uti rent kallt kjellvatten.

Då fostret fannts blod skam märkts för mun och näsa fannts blå fläckar på bröst och ansikte.

Af detta slutes at samma gossebarn varit född til verlden med lifvet och sedan qvävts hwilket alt härmedelst intygas ej allenast på min aflagda Embets Ed utan ock med denna försäkran så sant mig Gud hjälpe til lif och själ.

Härnösand d. 31 Maji 1790

C M Åkerblom

Pr Med

Den 29 juni ger domstolen tillstånd till begravning av barnet och den 26 Juli 1790 undertecknar samtliga junseles *Socknemän* följande:

Fullmakt för Tingshafanden, at vid instundande Wällofl: Urtima Ting d. 29 i denna månad uti Hullsta Gästgifaregård rörande det, här wid kyrkoväggen fundna döda Pilte Barn, gifven tilkänna och det ingen af denna församlings inevånare kan gifva någon uplysning, hvilken detta döda foster fram födt, eller mordiska gärning giordt.

Sokne Barnmorskan Margareta Strandberg som d. 23 sistlidne Junii uti 2 ne ärlige Bonde Hustrus öfvervaro, hållit visitation å qvinno kjönet öfver 15 år lærer på Ed kunna intyga, det vid besigtningen ingen befanns, som kunde beskyllas hafva hemligen framfödt barn eller derföre misstänkas.

Junsele d. 26 Julius 1790

Samtliga Junsele Soknemän

å egne å fleres wägnar

(oläsliga underskrifter)

Pelle Henriksson som hade hört berättas om barnamordet och även försökt forska i den tragiska händelsen berättar på ett band som Gunnar Selin spelat in att han hade sett kvinnan i tre olika omgångar (liksom sin far var även Pelle synsk).

Den rättsliga undersökning om dödsorsaken, visade som vi tidigare läst, när det fanns kallkällvatten i barnets lungor på att barnet hade drunknat

Enligt sägnen skulle kvinnan som fött barnet till sist ha erkänt (och kanske är det någon forskare i framtiden som hittar något domstolsprotokoll som säger det) och barnet skulle ha dränkts i en kallkälla nedanför Pelles gård.

Det märkliga är att Pelle fått se människan i tre olika omgångar. Första gången kom hon från isbäcksbacken och gick mot kallkällan, hon var klädd i lång kjol och en kort jacka med smal midja, hon tog inga steg, hon liksom flöt fram över åkern nedanför gården.

Andra gången när han stod uppe i sitt fönster och tittade ner mot byn kom hans systerson Lennart gående uppför backen, då var samma kvinna bara några steg bakom honom utan att Lennart märkte någonting.

Tredje gången var han på sammanträde i prästgården, kyrkoherden som satt som ordförande, och bakom honom stod samma kvinna och liksom tittade på mötesdeltagarna.